

djapo

Jonge denkers. Grote doeners.

WEBINAR

Gouden weken

Woensdag 28 augustus 2024

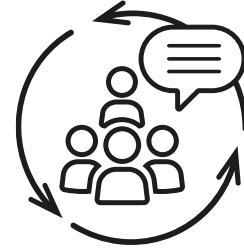
Welkom!

Praktische info

- 15:00 – 16:00
- Vragen via chat: praktisch / inhoudelijk
- Webinar nadien nog beschikbaar
- Technische problemen?
- Attest als je een mailtje stuurt als antwoord

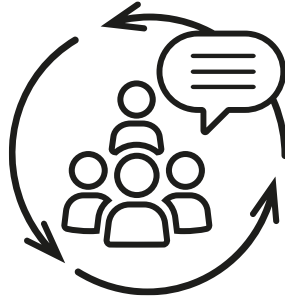
Welkom!

- Interactie via de chat of een poll

Welkom!

- Interactie via de chat

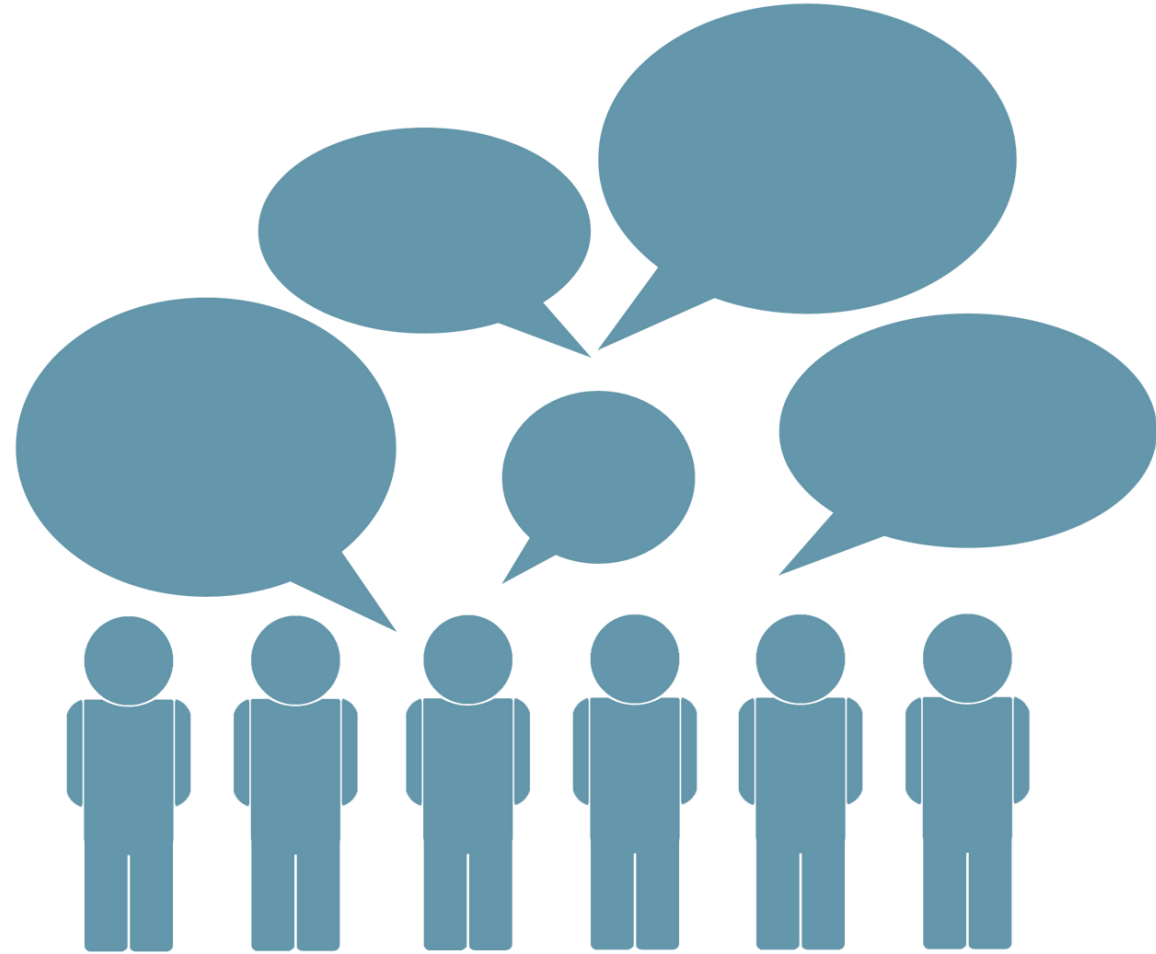
- Vraag: Waarvoor ben je bang het komende schooljaar?

Welkom!

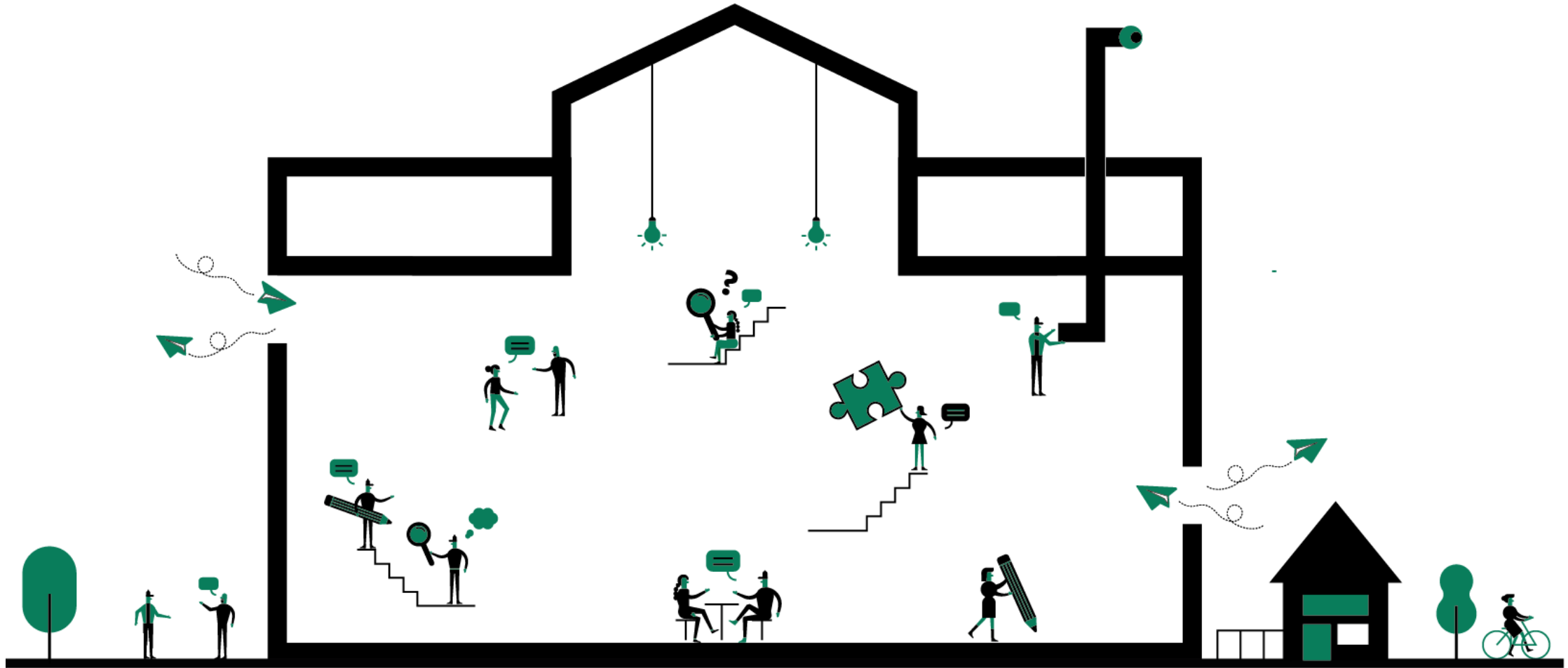

Hoe komt deze vraag bij je binnen?

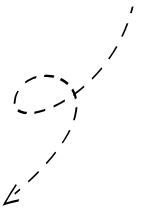
De school als oefenplaats

De school als oefenplaats

Werken aan een open en veilig klasklimaat

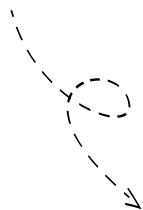

Waarom?

Aan veiligheid
bouwen voor
open gesprekken
tijdens het
schooljaar.

Wat?

Wanneer?

Wie?

Hoe?

Werken aan een open en veilig klasklimaat

Waarom?

Aan veiligheid
bouwen voor
open gesprekken
tijdens het
schooljaar.

Wanneer?

Wat?

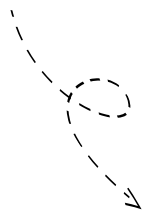
Open
Zichzelf zijn en
zich durven uiten

Wie?

Hoe?

Werken aan een open en veilig klasklimaat

Waarom?

Aan veiligheid
bouwen voor
open gesprekken
tijdens het
schooljaar.

Wanneer?

Wat?

Open
Zichzelf zijn en
zich durven uiten

Wie?

Veilig
Afspraken zijn
helder en in
samenpraak
opgesteld

Hoe?

Werken aan een open en veilig klasklimaat

Waarom?

Aan veiligheid
bouwen voor
open gesprekken
tijdens het
schooljaar.

Wat?

Open
Zichzelf zijn en
zich durven uiten

Veilig
Afspraken zijn
helder en in
samenpraak
opgesteld

Wanneer?

Eerste weken
(preventief),
maar ook tijdens
het schooljaar.

Wie?

Hoe?

Werken aan een open en veilig klasklimaat

Wanneer?

Eerste weken
(preventief),
maar ook tijdens
het schooljaar.

djapo

djapo

Fase 3: Norming

In de norming-fase komen leerlingen tot consensus over wat kan en mag binnen de groep. Ze willen samenwerken aan gemeenschappelijke doelen. Rollen en verantwoordelijkheden worden duidelijker en gevoelens van cohesie en wederzijds respect nemen steeds meer de voorgrond. De communicatie wordt opener en effectiever. Een open en veilig klasklimaat geeft een gevoel van samenhang en vertrouwen. Leerlingen voelen zich veilig om rollen te accepteren. In dit klasklimaat maken leerlingen samen afspraken samen normen die voor iedereen acceptabel zijn. Zo ontstaat verantwoordelijkheid en eigenaarschap over de afspraken en rollen.

Fase 4: Performing

Tijdens de performing-fase functioneert de klasgroep op een hoog niveau efficiëntie. Leerlingen kunnen zelfstandig en samen werken aan de beste sterke teamspirit, en problemen worden constructief en gezamenlijk in een omgeving kunnen leerlingen op hun best presteren. Ze worden gewaardeerd, wat hun motivatie en persoonlijke doelen verhoogt.

Fase 5: Adjourning

In deze laatste fase wordt de klasgroep ontbonden. Dit gebeurt als er kan een gevoel van verlies of rouw zijn, maar ook van voldoende resultaten. Tijdens deze fase staat evaluatie en afsluiting van het klasklimaat helpen de leerlingen bij het verwerven van de afscheid kunnen openlijk hun gevoelens over het afscheid delen. Er is o en elkaar te waarderen, wat zorgt voor voldoening en trots.

djapo

Jonge denkers. Grote doeners.

De Gouden weken & het model van Tuckman

Het model van Tuckman beschrijft de verschillende fasen die een groep doorloopt tijdens de ontwikkeling naar een hechte en productieve groep. Bij een klasgroep kan je als leerkracht een positieve invloed hebben op de groepsvorming zodat die het leren tijdens de rest van het schooljaar niet in de weg staat. Een open en veilig klasklimaat is in elke fase van belang. Daarom zet je er best op in vanaf schooldag één en grijp je er doorheen het schooljaar regelmatig terug. Hieronder lees je hoe dat open en veilig klasklimaat in elke fase van groepsvorming te krijgen.

Fase 1: Forming

In deze beginfase komen je leerlingen voor het eerst samen als klasgroep. Ze leren elkaar kennen en proberen te begrijpen wat er van hen verwacht wordt. Het gedrag van de leerlingen is meestal beleefd en gereserveerd. De focus ligt op oriëntatie en het vaststellen van doelen. Centraal in deze fase staat het aanbieden van een veilige omgeving zodat leerlingen zich comfortabel voelen wanneer ze elkaar voor het eerst ontmoeten. Door een open klasklimaat worden leerlingen aangemoedigd om zich uit te spreken en vragen te stellen. Zo leren ze elkaar sneller kennen. Tijdens deze fase worden de wederzijdse verwachtingen tussen leerkracht en leerling, en leerlingen onderling duidelijk.

Fase 2: Storming

Tijdens de storming-fase beginnen groepsliden hun eigen ideeën, meningen, standpunten en werkwijzen naar voren te brengen, wat kan leiden tot conflicten en meningsverschillen. De fase wordt gekenmerkt door spanningen en uitdagingen zowel tussen de leerlingen onderling als tussen de leerlingen en de leerkracht. Dit is een cruciale fase voor het ontwikkelen van de duidelijkheid en richting binnen de groep. Een veilig klasklimaat biedt een kader waarin conflicten op een constructieve manier worden besproken en opgelost. Leerlingen voelen zich vrij om hun meningsverschillen te uiten zonder angst voor negatieve gevolgen. Een open klasklimaat moedigt respectvolle discussies aan, waardoor wederzijds begrip wordt bevorderd.

djapo

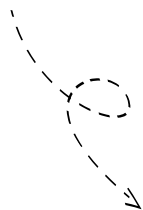
Besluit

Elke fase van Tuckman's model is belangrijk voor de groei en ontwikkeling van de klasgroep. Door deze fasen te herkennen, erkennen en begrijpen, kunnen leerkrachten en leerlingen effectiever aan de slag gaan met uitdagingen van groepsdynamica. Een manier om met die uitdagingen om te gaan, is het inzetten op een veilig en open klasklimaat. In een omgeving waar leerlingen zich veilig voelen, aandacht en respect hebben voor elkaars meningen, naar elkaar luisteren en leerkanalen zien in elkaars verschillen, durven leerlingen samen experimenteren, vallen en weer opstaan.

Meer weten?

- Tuckman, B. W. (1965). "Developmental Sequence in Small Groups." Psychological Bulletin, 63(6), 384-390.
Het origineel werk van Tuckman waarin hij de fasen van groepsontwikkeling introduceert.
https://web.mit.edu/hayakawa/www/faculty/lectures/1964_TuckmanGroup_Dynamics/Tuckman_1965_Developmental_Sequence_in_Small_Groups.pdf
- Tuckman, B. W., & Jensen, M. G. (1977). "Stages of Small-Group Development Revisited." Group & Organization Studies, 2(4), 419-427.
Een update van het oorspronkelijke model met toevoeging van de "Adjourning" fase.
http://www.communicationonline.com/uploads/1/1/0/1/10887044/stages_of_small_group_development_revisited.pdf
- De Maeght, C. (2024, 18 maart). "Ook voor leerlingen die het thuis moeilijk hebben, mag je vooral 'limer zijn' klasse." <https://www.klasse.be/703888/het-veilige-plek-bruno-vanobbergen-weken-klasse>
- Van de Pinte, F. (2023, 28 september). Hoe maak je een hechte klasgroep? Benut de 'gouden gouden-weeken'." <https://www.klasse.be/20755/hoe-maak-je-een-hechte-klasgroep-benut-de-gouden-weeken>

Werken aan een open en veilig klasklimaat

Waarom?

Aan veiligheid
bouwen voor
open gesprekken
tijdens het
schooljaar.

Wat?

Open
Zichzelf zijn en
zich durven uiten

Veilig
Afspraken zijn
helder en in
samenpraak
opgesteld

Wanneer?

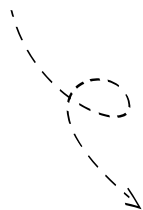
Eerste weken
(preventief),
maar ook tijdens
het schooljaar.

Wie?

Schoolcultuur

Hoe?

Werken aan een open en veilig klasklimaat

Waarom?

Aan veiligheid
bouwen voor
open gesprekken
tijdens het
schooljaar.

Wat?

Open
Zichzelf zijn en
zich durven uiten

Veilig
Afspraken zijn
helder en in
samenpraak
opgesteld

Wanneer?

Eerste weken
(preventief),
maar ook tijdens
het schooljaar.

Wie?

Schoolcultuur

Hoe?

Eigen stijl
Authenticiteit

Werken aan een open en veilig klasklimaat

Waarom?

Aan veiligheid
bouwen voor
open gesprekken
tijdens het
schooljaar.

Wat?

Open
Zichzelf zijn en
zich durven uiten

Veilig
Afspraken zijn
helder en in
samenpraak
opgesteld

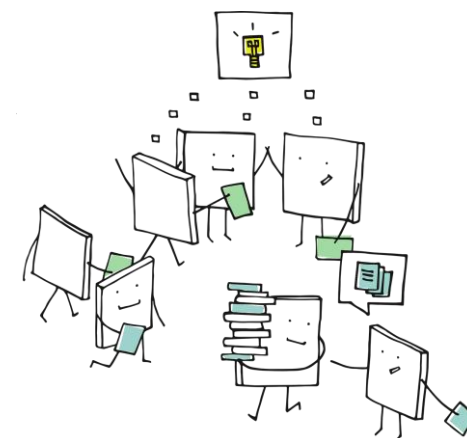
Wanneer?

Eerste weken
(preventief),
maar ook tijdens
het schooljaar.

Wie?

Schoolcultuur

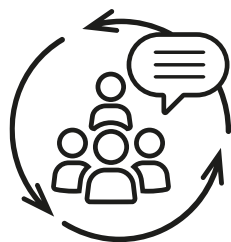
Hoe?

Bron: Pixabay

Werken aan een open en veilig klasklimaat

Chat

Hoe zet je nu al in op een positief klasklimaat bij het begin van het schooljaar?

Werkvormen

- Joepie verdorie
- All that we share
- Kast vol gedachten
- Wat ik zie, zie jij dat ook?
- Onze klas, onze afspraken

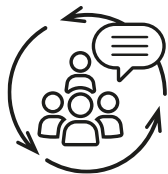
Werkvormen

- Joepie verdorie
- All that we share
- Kast vol gedachten
- Wat ik zie, zie jij dat ook?
- Onze klas, onze afspraken

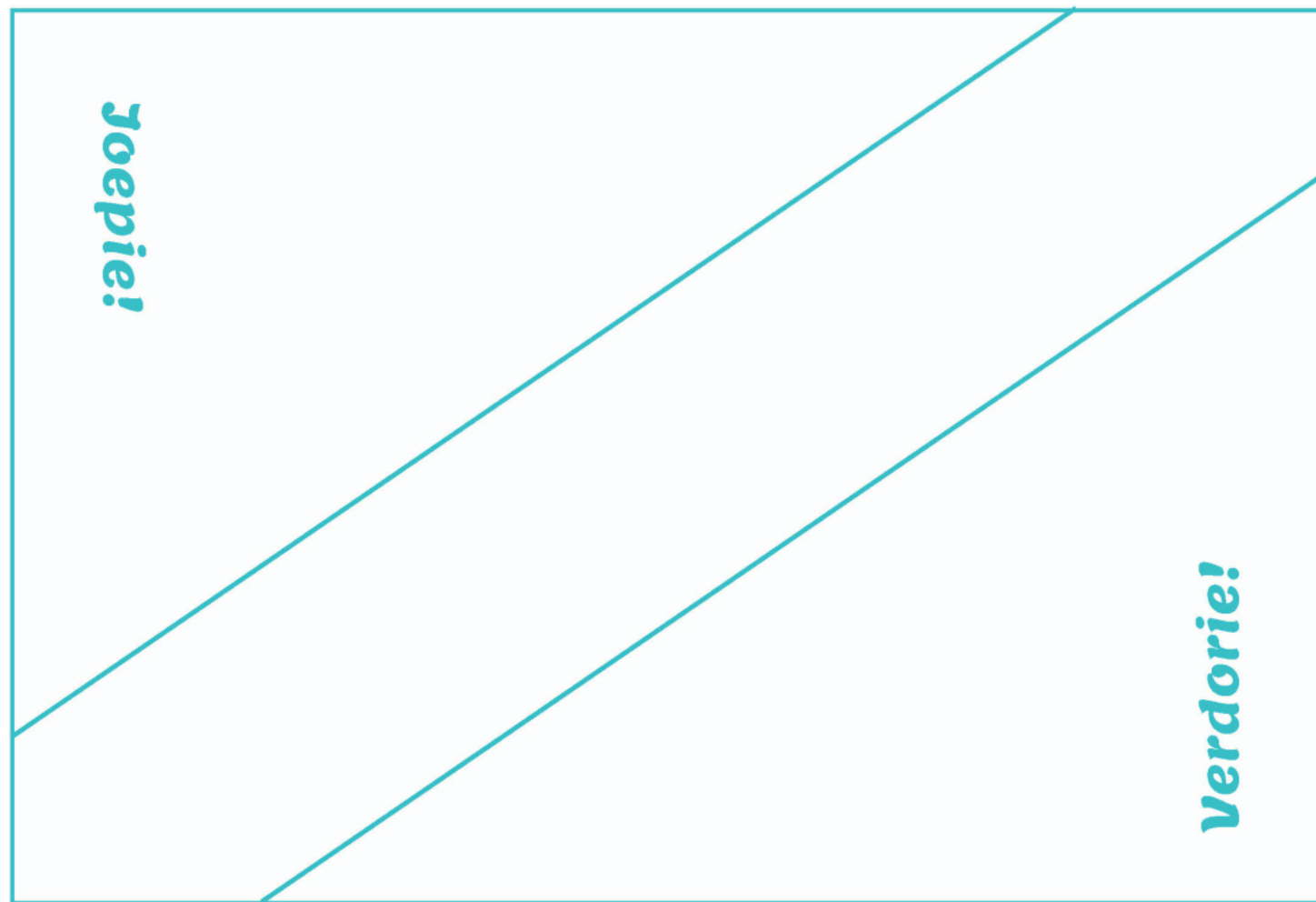
Joepie! Verdorie!

Chat

Voornaam A-M: positieve blik
Voornaam N-Z: negatieve blik

djapo

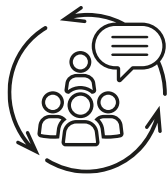

Joepie! Verdorie!

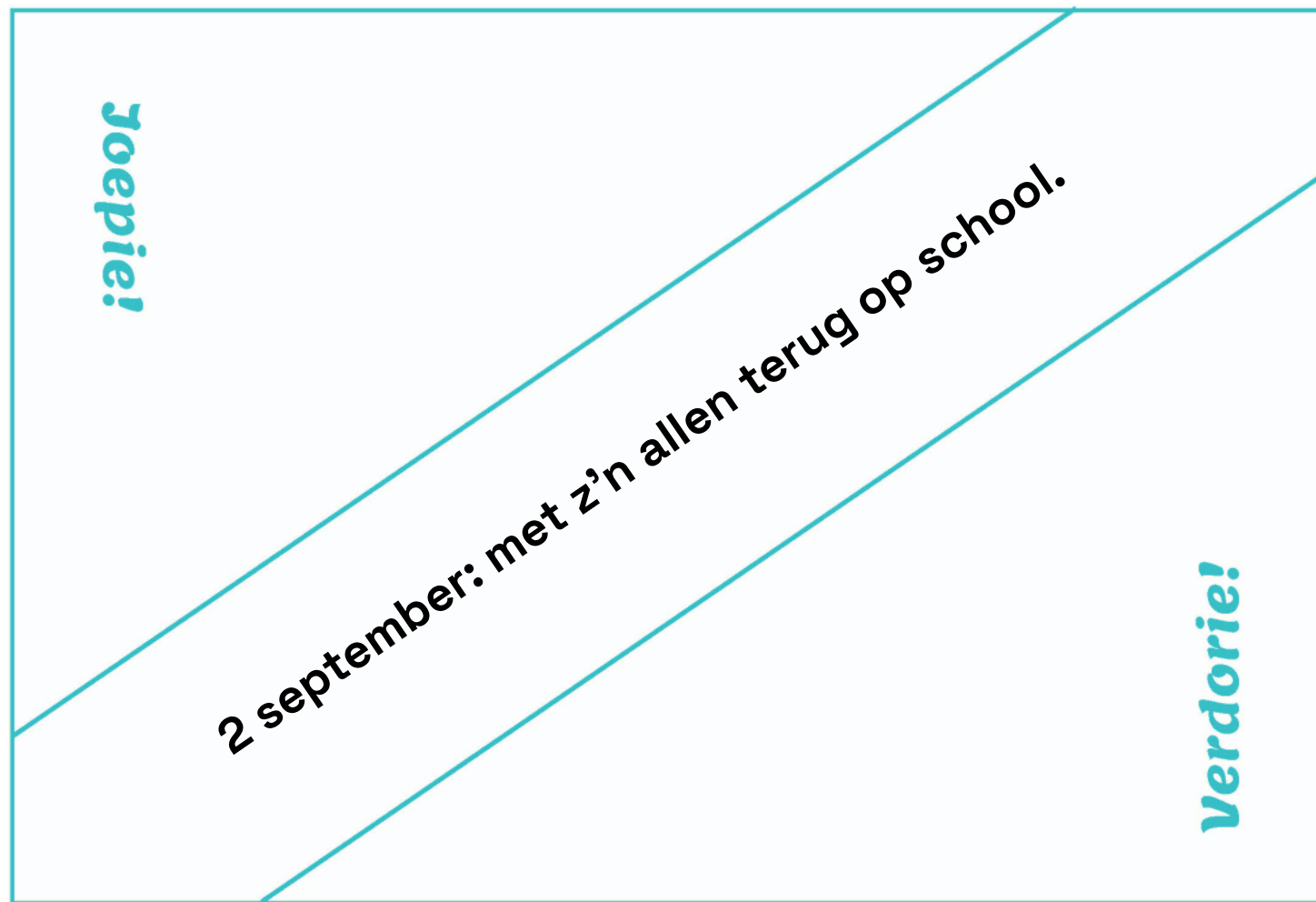
Zonder dat leerlingen een standpunt moeten innemen, nadenken over voor- en nadelen

Chat

Voornaam A-M: positieve blik
Voornaam N-Z: negatieve blik

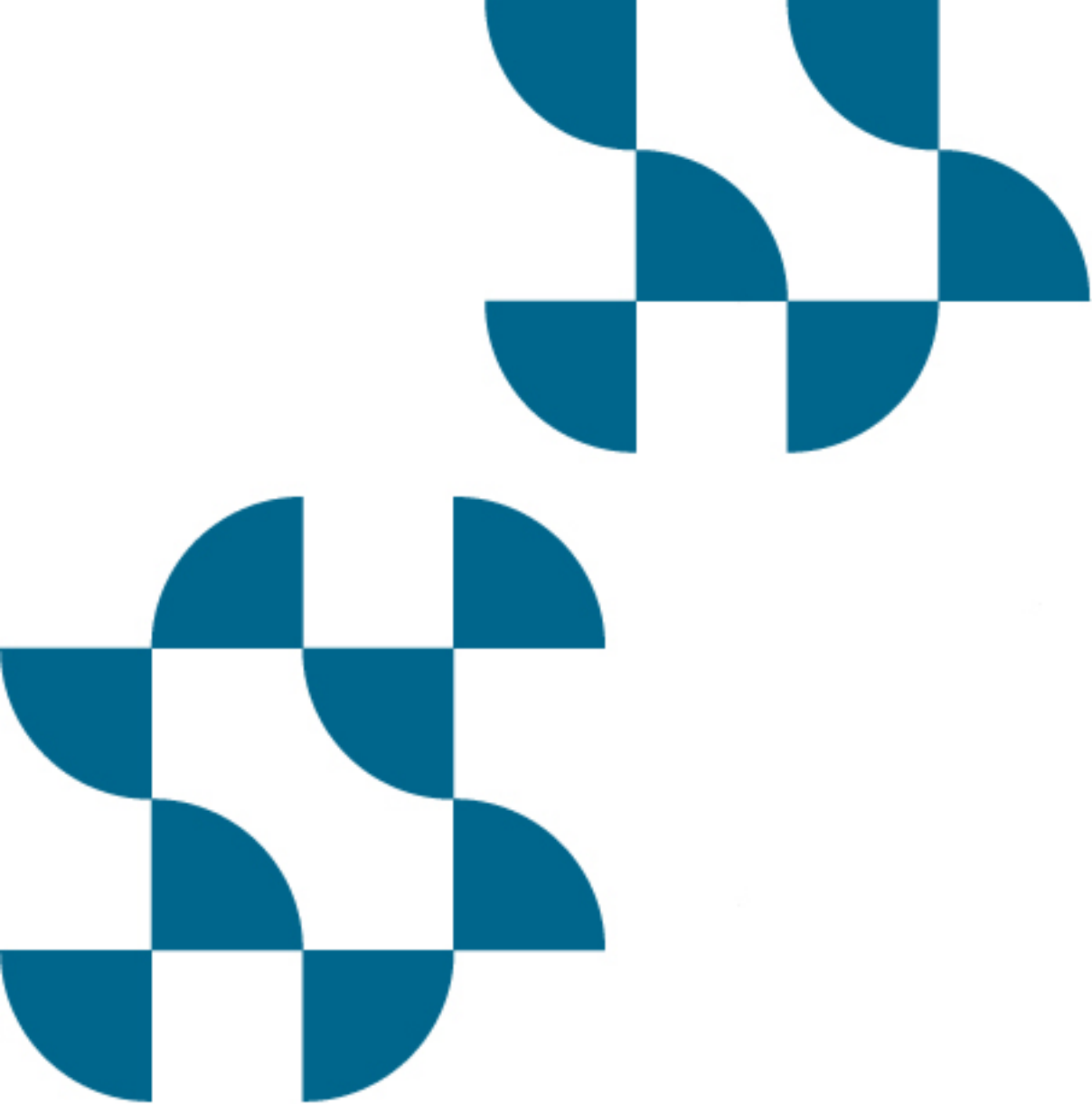
djapo

Joepie! Verdorie!

Bedenk een stelling waar je in de loop van het jaar, in jouw les, een joepie verdorie oefening mee doet?

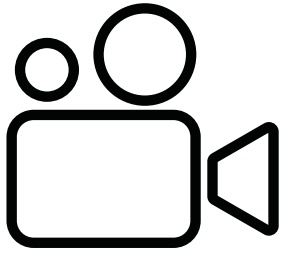

djapo

All that we
share

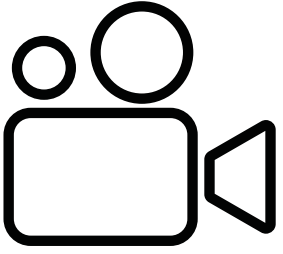
Jonge denkers. Grote doeners.

All that we share

Bron: TV 2 Play

All that we share

Bron: TV 2 Play

Volledige filmpje: <https://www.youtube.com/watch?v=jD8tjhV01Tc>

All that we share

ledereen die ...

- In een cirkel
- 1 persoon in het midden
- 'ledereen die ...'
- Rechtstaan + nieuwe stoel zoeken

Bron: Pixabay

All that we share

Iedereen die ...

- In een cirkel
- 1 persoon in het midden
- 'Iedereen die ...'
- Rechtstaan + nieuwe stoel zoeken

Bijv.

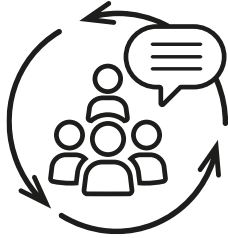
'Iedereen die deze ochtend moeilijk uit zijn bed kon.'

Bron: Pixabay

All that we share

Chat

Kan je zelf nog een bedenken?

'Iedereen die ...'

All that we share

Iedereen die ...

- ... lang nadacht wat hij/zij zou aantrekken vandaag.
- ... zin heeft in vandaag.
- ... aan sport doet.
- ... een muziekinstrument bespeelt.
- ... minstens 24 uur zonder gsm kan.
- ... vandaag al met iemand gepraat heeft die minstens 10 jaar ouder is.
- ... Wel eens een compliment geeft aan iemand.
- ... heel trots is op iets van zichzelf.
- ... zenuwen had voor het nieuwe schooljaar.
- ... houdt van spelen in groep tijdens de pauze
- ... graag ook eens alleen is tijdens de pauze.
- ... al eens enorm om zichzelf moest lachen.
- ... ooit al eens valsspeelde tijdens een spel.
- ... soms afsprekt met klasvrienden buiten school.
- ... het interessant vindt om te weten wat er gebeurt in de wereld.
- ... al een droomberoep heeft.
- ... al eens verliefd was.
- ... zich wel eens onzeker voelt.
- ... houdt van films.

Bron: Pixabay

Varianten

- Iedereen die ... (in cirkel)
- Over de streep (loop over de streep als...)

Werkvormen

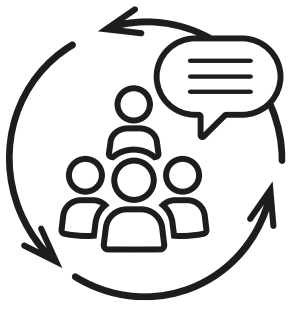

- Joepie verdorie
- All that we share
- Kast vol gedachten
- Wat ik zie, zie jij dat ook?
- Onze klas, onze afspraken

Kast vol gedachten

Chat

Welke gedachte komt er in je op
bij het zien van deze afbeelding?

Kast vol gedachten

Mond vol tanden: online vorming

Als leerkracht word je regelmatig geconfronteerd met onderwerpen die bij leerlingen uitgesproken meningen en emoties losweken. Hoe ga je daarmee om?

Werkvormen

- Joepie verdorie
- All that we share
- Kast vol gedachten
- Wat ik zie, zie jij dat ook?
- Onze klas, onze afspraken

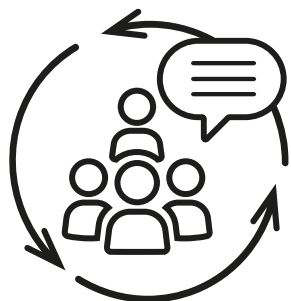
Wat ik zie, zie jij dat ook?

Les downloadbaar van op djapo.be

Stappen

1/ Woordenwolk: wat is er allemaal deel van je identiteit?

Chat

djapo

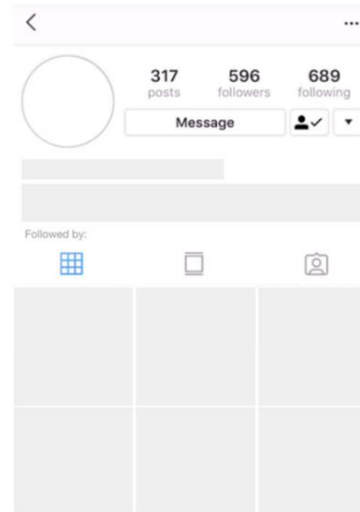
Wat ik zie, zie jij dat ook?

Stappen

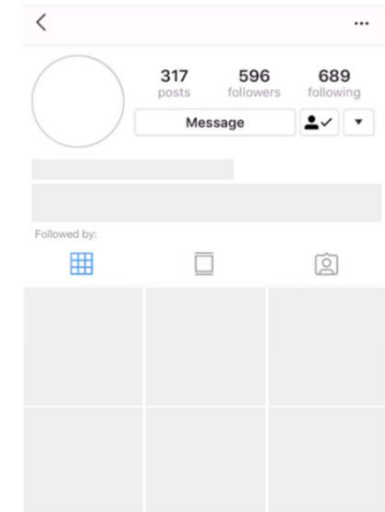
- 1/ Woordenwolk: wat is er allemaal deel van je identiteit?
- 2/ in duo's 6 kenmerken kiezen voor de ander en profiel invullen
- 3/ een eigen profiel invullen
- 4/ de 2 profielen vergelijken

djapo

djapo

Bij Wat ik zie, zie jij dat ook?

Jonge denkers. Grote doeners.

Wat ik zie, zie jij dat ook?

Richtvragen om de profielen te vergelijken (in duo)

- Welke kenmerken zijn juist of fout?
- Waarom heb je dat kenmerk opgeschreven? Waarom vind je dat het bij me past?
- Wat zijn de gelijkenissen tussen beide profielen?
- Wat zijn de verschillen tussen beide profielen?
- Welke kenmerken zijn verrassend?

Wat ik zie, zie jij dat ook?

Stappen

6/ Likes geven aan hun eigen kenmerken

7/ in groepjes van 3 à 4 in gesprek gaan over de likes en de kenmerken (zie richtvragen in de les op www.djapo.be)

8/ Reflectie over de oefening met de volledige klasgroep

Werkvormen

- Joepie verdorie
- All that we share
- Kast vol gedachten
- Wat ik zie, zie jij dat ook?
- Onze klas, onze afspraken

Onze klas, onze afspraken

Les downloadbaar van op djapo.be

1/ Zeg het met een gevoel (foto)

2/ Reflectie

3/ Wat betekent het en wat heb je nodig? In 4 groepen

- veilige klas
- respectvolle klas
- klas waar je jezelf kan zijn
- waar je je mening mag zeggen

Onze klas, onze afspraken

Wat betekent een respectvolle klas?

- Wat doen leerlingen in een respectvolle klas?
- Hoe ziet zo een klas eruit?

Onze klas, onze afspraken

Wat gebeurt er als we geen respectvolle klas hebben?

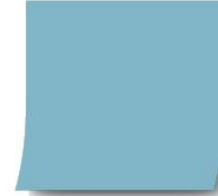
Wat zijn mogelijke afspraken?

Wat kunnen we doen als het misloopt?

Post-its met antwoorden op:

- Wat betekent respect?
- Hoe ziet een respectvolle klas eruit?
- Wat doen leerlingen in een respectvolle klas?

Kernwoord
RESPECTvolle klas

Wat gebeurt er
wanneer we geen
respectvolle klas
hebben?

Hoe zouden we
ons dan voelen?

Wat kunnen we
doen om een
respectvolle klas
te bekomen?
Welke afspraken
kunnen we
maken?

Wat doen we
wanneer het
misloopt?

Onze klas, onze afspraken

4/ Elke leerling kiest

- 2 afspraken per flap
- 1 iets wat we kunnen doen als het misloopt (over de 4 flappen)

Aanbod van Djapo

djapo

Jonge denkers. Grote doeners.

djapo

Vragen? Q&A

Jonge denkers. Grote doeners.

djapo

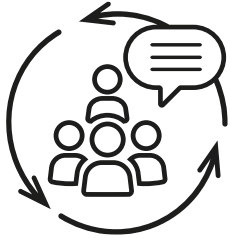

Ter afronding

Jonge denkers. Grote doeners.

Tot slot

Chat

Wat heb je onthouden van dit webinar?

Wat vertel je aan een collega over dit webinar?

Pixabay

Meer?

- [Waarom investeren in de gouden weken?](#)
- [Model Tuckman - Fasen groepsvorming](#)
- [Lessen gouden weken](#)
- [Online vorming 'Mond vol tanden'](#)
- [Pro-actieve cirkel](#)

Ander aanbod

- [Masterclass 'Verbinding met je leerlingen'](#) → hier [inschrijven](#)

djapo

Jonge denkers. Grote doeners.